

Jeruzalem: stad van Gods vrede

Een wonderbaarlijk feit

Op 7 juni a.s. is het 50 jaar geleden dat Jeruzalem weer werd verenigd onder Joods zelfbestuur, als een van de uitkomsten van de strijd die Israël van 5-10 juni 1967 voerde met Syrië, Egypte en Jordanië. In deze oorlog wist Israël de Jordaanse bezetting van het oostelijke deel van de stad, die 19 jaar had geduurd, op te heffen. Overigens was deze Jordaanse bezetting niet de eerste. Hieraan voorafgaand hadden vele andere machten het voor het zeggen gehad in het gehele Jeruzalem. Denk aan bijv. de Britten, de Ottomanen (Turken), de kruisvaarders, de Romeinen, en noem maar op. Het feit dat de gehele stad na vele eeuwen van vreemde overheersing weer toeviel aan Israël, werd en wordt dan ook door velen als een groot wonder beschouwd, waarin de hand van God opgemerkt mag worden.

Jeruzalem: vertrapt door de volkeren

Wanneer we de Bijbel goed lezen, dan zien we dat voorzeggd is dat Jeruzalem gedurende lange tijd in niet-Joodse handen zou zijn. De Here Jezus drukte het zelfs enorm scherp uit, toen Hij profetisch sprak dat de stad *'vertrapt zal worden door de heidenen'* (Lukas 21:24). Dit vertrappen hebben we letterlijk uit zien komen, in de manier waarop de Romeinen tekeer gingen, toen zij de stad veroverden. Ook voor de kruisvaarders gold dit. Wie de verslagen leest van het bewust aangerichte gruwelijke en huiveringwekkende bloedbad waarmee de verovering van de stad destijds gepaard ging, krijgt plaatsvervangende schaamte voor het gedrag van zijn christelijke voorouders daar en toen. Maar ook in de tijd van bijvoorbeeld de Jordaanse overheersing heeft het oostelijk deel van de stad zwaar geleden. Zo werden de Joden uit dit voor hen zo heilige deel verdreven, werden hun synagogen verwoest en vele Joodse graven onteerd en vernietigd. Niet alleen toen, maar veel vaker is zo in de geschiedenis geprobeerd het Joodse karakter van de stad uit te wissen. In die situatie is nu sinds 50 jaar verandering gekomen. Ook voor wie niet vanuit het godsdienstige naar de geschiedenis kijkt, is het feit dat Jeruzalem weer Israëls hoofdstad is, op zijn minst zeer opmerkelijk te noemen.

Jeruzalem: stad van God

Tegelijk gaf de Here Jezus reeds Zelf aan dat de tijd van de heidenen voorbij zou gaan: dit vertrappen zou immers geschieden *'totdat de tijd der heidenen voorbij is'* (Lukas 21:24). De tijd dat de volkeren het in Jeruzalem voor het zeggen hebben, zit er eens op, al is het maar de vraag of dat moment nu reeds gekomen is. Het is bijvoorbeeld een teken aan de wand dat de UNESCO zeer recent een document heeft uitgevaardigd waarin de band van het Joodse volk met Jeruzalem wordt ontkend en genegeerd. Er lijkt dus nog steeds een geding gaande om Jeruzalem. Maar hoe dit alles ook zij, en wanneer de "tijd der heidenen" ook voorbij is, wat Jezus in ieder geval helder aangeeft is dit: Jeruzalem is niet bedoeld om een speelbal van de volkeren te blijven. Nee, er is iets bijzonders aan de hand met deze stad. Hoezeer de volkeren deze stad ook willen claimen, het is God Zelf die deze stad, als enige op aarde overigens, heeft geclaimd voor Zichzelf. Dat lezen we in Psalm 132: 13, waar staat: *'De HEER heeft Sion verkozen en als woonplaats begeerd'*. Hierbij is Sion een van de vele namen in de Bijbel voor Jeruzalem (gebaseerd op de berg Sion, als een van de bergen waarop Jeruzalem gebouwd is).

En als God deze stad voor Zichzelf geclaimd heeft, zou dat dan niet eens uitkomen? Natuurlijk moeten we altijd voorzichtig zijn met het duiden van de geschiedenis, die voor een deel mensenwerk is. Tegelijk echter mogen we de ogen ook niet gesloten houden voor de hand van God die 'in de tijd tekenen van gerechtigheid' doet (Lied 655, de moeite waard om ook in dit verband te lezen!). Zijn hand is in mijn ogen zeker niet los te zien van alles wat zich de laatste jaren voor onze ogen voltrokken heeft.

Het past ook in de lijn van wat we in de Psalm lezen. Daarin komt zo ontroerend sterk naar voren het

diepe verlangen, waarmee God hunkert naar zijn stad Jeruzalem. Blijkbaar houdt Hij zielsveel van haar. Ze wordt dan ook elders door Hem genoemd: *'Mijn Verlangen'* (Jesaja 62:4). Ook lezen we daar: *"Jeruzalem, de HEER verlangt naar jou. Zoals de bruidegom zich verheugt over zijn bruid, zo zal je God zich over jou verheugen."* Wat schuilt er toch een diepe wereld in deze woorden! En als God zo hevig naar dit 'meisje' verlangt, zou Hij dan niet de anderen (de volkeren) die naar haar gunsten dingen te slim en sterk af zijn?

Jeruzalem: stad van David en de Messias

Tegelijk is er nog een aspect wat we niet mogen vergeten. In diezelfde Psalm 132 die we reeds aanhaalden komt ook de onverbrekelijk band tussen Jeruzalem en het Joodse volk naar voren. De Here God zegt: *'Daar zal ik voor David een hoorn doen opkomen'*. (Psalm 132:17) Een hoorn is in de Bijbel altijd een teken van macht en kracht. Blijkbaar zorgt God er Zelf voor dat David (en zijn nageslacht) het er voor het zeggen zal hebben. De Here spreekt hier overigens niet alleen over David, maar ook over 'Mijn gezalfde', waarmee David als gezalfde koning bedoeld kan zijn, maar evengoed de Messias (wat immers 'Gezalfde' betekent), waarbij we ook aan de Here Jezus kunnen denken. Blijkbaar is de stad Jeruzalem bedoeld om onder het bestuur te staan van het Joodse volk, meer precies: koning David, en nog meer precies: de Gezalfde, de Messias. Je kunt hierbij denken aan Psalm 89, waar Gods belofte aan David eveneens van eeuwigheidswaarde wordt voorzien, of aan Psalm 2, waar we lezen dat de Gezalfde namens God Zelf zal heersen over de stad – de volkeren die dit willen voorkomen ten spijt. Zo lezen we in Psalm 2 vers 4 dat God spottend lacht om de volkeren die tegen de Gezalfde samenspannen, om hen vervolgens in brandende toorn toe te voegen: *'Ik heb Mijn Koning toch gezalfd over Sion, mijn heilige berg!* (Psalm 2:6). Hetzelfde wat in Psalm 2 klinkt, klinkt ook door in Psalm 132, namelijk, dat de vijanden van God uiteindelijk aan het kortste eind zullen trekken: *'Zijn vijanden bekleed ik met schande, maar op zijn (David, de Gezalfde, red.) hoofd schittert een kroon'* (Psalm 132:18). Of denk aan Jesaja 31: 4 en 5, waar we lezen: *'Zoals leeuw en welp grommend bij hun prooi staan (...) zo komt de HEER van de hemelse machten om op de hellingen van de Sion te strijden. Zoals een vogel boven zijn nest vliegt, zo waakt de HEER van de hemelse machten over Jeruzalem. Hij waakt en Hij redt. Hij beschermt en bevrijdt!'* Evenals als een leeuw zijn prooi voor zichzelf opeist, zo wordt Jeruzalem uiteindelijk eigenhandig door de Here God beschermd. *"Hij bevrijdt"* – zou in dit licht ook niet de bevrijding van de stad, 50 jaar geleden, gezien mogen worden?

Jeruzalem: stad van gebrokenheid

Naast het vaststellen van deze onmiskenbare en kostbare lijnen, dienen we uiteraard tegelijk ook de nuchterheid niet te verliezen. Het aardse Jeruzalem, Israëls hoofdstad, is weliswaar het voorwerp van Gods diepe liefde en verlangen, maar tegelijk blijft ook zij voorwerp van de gebrokenheid op aarde, en kan ook daar de situatie gebroken en uiterst complex zijn. Je zou het kunnen vergelijken met ons mensen. Ook wij mogen weten door God innig geliefd te zijn, maar tegelijk kan er ook in ons leven nog van alles zijn dat daarmee strijdig is of voelt. De gebrokenheid, de zonde, de pijn en het verdriet: het is niet alleen in ons leven, maar ook in Jeruzalem voelbaar. Ook die lijnen komen we overigens in de Bijbel tegen, zowel bij de profeten als in het Nieuwe Testament. Jeruzalem: soms lijkt de betekenis van haar naam (*"stad van de vrede"*) nog heel ver weg.

Jeruzalem: stad van Gods vrede

Tegelijk is Jeruzalem altijd zo blijven heten: *"stad van de sjaloem"*, stad van de vrede en heelheid. Als een bijna profetische naam. *"Stad van de vrede"*: zo zal het zijn! En dat wil ik hier heel graag naar voren brengen: dat Gods liefde en trouw groter is dan wat dan ook. Net zoals ons zondige en sterfelijke lichaam uiteindelijk dankzij Gods trouw en genade in de Gezalfde, Christus, eens verheerlijkt zal worden, zo zal dat ook met Jeruzalem vóór alle dingen uit het geval zijn. Het boek

Openbaringen vertelt ons hoe eens God Zelf het hemels Jeruzalem zal laten neerdalen en het aardse Jeruzalem zo tot haar uiteindelijke bestemming zal voeren: om de Bruid te zijn (Openbaring 21: 2), de stad van Gods verlangen en vrede, waar Hij Zelf zal blijven wonen, voor eeuwig. Want zijn liefde voor Israël is onberouwelijk (Romeinen 11:29). Ook dan, in Gods toekomst, blijft de identiteit van de stad volledig verbonden met het Joodse volk; de namen van de twaalf stammen van Israël staan zelfs op de poorten van de stad geschreven (Openbaring 21:12). Ook het verdere van de inhoud van Psalm 132 blijft hier ten volle gelden, aangezien dit nieuwe Joodse Jeruzalem de "Bruid van het Lam" wordt genoemd (Openbaring 21:9). Als ergens duidelijk wordt hoe innig de Gezalfde, Jezus, de Zoon van David, met zijn Stad verbonden is, dan hier!

Jeruzalem: stad van troost voor de volkeren

En alle volkeren op aarde zijn er meer dan welkom. Dan zullen ze er niet meer komen om de stad te vertrappen, maar om er juist Gods wegen te leren, intens blij te zijn om Zijn aanwezigheid en liefde, die zelfs alle tranen van de ogen afwist. Jeruzalem: het zal wereldwijd gezien dé stad zijn waar je voor troost terecht kunt. Het zal de stad zijn waar Israëls God de volkeren troost, met zijn liefde en aanwezigheid. En waarvandaan de volkeren deze Liefde weer mee mogen nemen, naar hun eigen steden, waar het leven in Gods Naam evengoed geleefd en gevierd mag worden (Jesaja 2:1-5). Góds handelen zal er zo eens en voorgoed voor zorgen dat Jeruzalem tot zijn bestemming komt.

Laten wij daarom blij zijn met het in Israël gevierde onmiskenbare teken van Gods trouw aan zijn belofte, waarvan in onze tijd toch wel degelijk iets gezien mag worden. En laten wij, te midden van alle gebrokenheid die er ook nog steeds is, hopen en bidden om een spoedige doorwerking van de komst van Gods Koninkrijk. Waar het volk Israël in vrede mag wonen in de stad van hun God. En waar alle volkeren daar Israëls God en Zijn Messias zullen herkennen en erkennen, om voorgoed in vrede te leven.

Laten wij daarom de jubilerende stad toezingen (Gezang 119 vers 1 en 3 uit het Liedboek voor de Kerken):

*De naam des Heren nadert reeds van verre,
Jeruzalem, ga op de heuvel staan;
Hij tooit u met de heerlijkheid der sterren,
gij, kroon der schoonheid, hef uw bruidzang aan.*

*Jeruzalem, gij zijt de troost der Schriften
en groot is uw volharding en geduld;
sta op en zie: dit is het eind der zuchten,
de Heer der tijden heeft uw dag vervuld.*

Laten wij bidden om de vrede voor Jeruzalem!

Ds. G.A. Trouwborst